

ORGANIZACIJE

TA TEDEN se je pričela v Atlantic Cityju konvencija največje unije v CIO—United Automobile Workers. Nesreča zanje je, da jo prevevajo ljudi frakcijski boji. Kriv jih je Reuther, krivi so jih njegovi nasprotniki. Od kraja so vpili, "organizirajte se!" sedaj pa postavljajo vso organizacijo v opasnost. In magnati kaj pada pa zadovoljno smehlajo, ke se delavek kregata.

Francija in Italija najvažnejši točki ameriške politike

Do 17 milijard podpore zapadnemu bloku. Pogojev ohranitev sistema po vzorcu USA. — Negotovost politične situacije in krize v Franciji

Načrt za zgraditev obroča okrog Rusije ipo prvi svetovni vojni so mu rekle "cordon Sanitaire" je v glavnem dogovoren in pride pred to izredno zasedanje zveznega kongresa. V komisiji, ki ga je izdelala, je bilo par članov vlade, načelniki velikih korporacij in bank, par profesorjev ekonomije in po en odbornik unije CIO in unije AFL.

Zedinili so se, da naj se porabi za prvo pomoč v prihodnjem letu državam, ki so se v poletju udeležile v Parizu na našvet našega državnega tajnika Marshalla konference za ekonomsko obnovo blizu šest milijard dolarjev. Deležnih jo bo vseh 16 držav zapadnega bloka.

Podpora s pogojem

Amerika bo tem deželam pomagala pogojo, da si med tem tudi same pomagajo, da ekonomsko in politično sodeljujejo druga z drugo in si dele surovine, predvsem premog, les in železo. Ameriška vlada si pridrži pravico, popolnega nadzorstva, kako se njeni dajatve uporabljajo in ukiniti sme podporo kašči, ki bi smatrala, da je prizadeta dežela ni več vredna.

Uvod in druga pojasnila v načrtu omenjene komisije pravi med drugim, da so do ameriške podpore te države upravljene, ako in dokler se bodo države sporazuma sprejetega na pariški konferenci in dokler bodo varovane in imale sistem demokratične vladavine in svobodnega gospodarstva, v kakovrem je vsekemu danu priložnost uveljaviti svoje zmožnosti.

To se pravi, vlade, ki bodo deleže te podpore, morajo "sabotirati komunistično gibanje" ali držati na uzdi, da ne bo moglo izpodkopavati naporov za rekonstrukcijo, ali pa ga kratkomalo

odpraviti. Na podlagi Trumanove doktrine in ameriške notranje politike proti ruvaškim elementom so i ostale države zapadnega bloka vabljene, da se loti proti "komunizmu" enake "močne" politike.

Nemčija samostojno vključena

Ameriški načrt vključuje za pritegnitev k zapadnemu bloku tudi Nemčijo. Oziroma saj tisti del, ki je pod anglo-ameriško-francosko okupacijo. Ta je industrijalno in na prirodnih zakladih največji. Vlada v Washingtonu smatra, da se ekonomije zapadne Evrope ne bo moglo postaviti na noge, če se v njo ne vključi ogromne produktivne moći nemške industrije. Seveda, državni departement poudarja, da bodo morale zapadne sile pri tem vedno paziti, da se Nemci znova ne zaženejo v vojno industrijo.

Mnogim deželam ta ameriški predlog za obnovo nemške velenindustrije ni ljub — ker se Nemčije boje, a ameriška vlada se je zavzela postaviti jo pokonci in tako se med tem kaj izrednega ne pripeti, n. pr. nova vojna, bo obnovljeni rajh spet postal industrialna in s časoma politična sila, aka ne velesila.

Nadaljevanje na 5. strani.)

In Readingu, Pa., kot mnogo drugje po Ameriki, so imeli 4. novembra občinske volitve.

V Kentuckyju se je šlo za governerja, drugod je bilo treba izvoliti nekaj poslancev in enega senatorja v zvezni kongres. Socialisti v Readingu so bitko izgubili. Frejšni župan socialist J. Henry Stump, ki je bil v to službo trikrat izvoljen, je bil 4. nov. porazen s sedemdesetimi glasovi. In vzel so mu jih "unijski voditelji", ki so si v pohlepnu za "extra" službami in vsled drugih nečudnih namenov ustavili kampanjski odbor za demokrato sranko.

Reading je bil mnogo let socialistična trdnjava. Ker je demokrata in republikanska

SOVJ. UNIJA OB SVOJI 30-LETNICI Z ZED. DRŽAVAMI POPOLNOMA RAZPRTA

En prvih velikih dejanj pokojnega F. D. Rooseveltta v natanji politiki ob njegovem prevzemu vlade je bilo tisto, v katerem je dejal, da se šestino sveta ne more ignorirati kakor da je ni. Priznal je Sovjetsko unijo in pristaši carizma ter zastopniki kratkotrajne Kerenskijeve vlade so morali iz ruskega poslaništva. Prva leta po boljševiški revoluciji jih je ameriška vlada priznavala za predstavnike Rusije. A čimborj se je Sovj. unija brez tuje podpore postavljala gospodarsko na svoje noge, je ameriška vlada pod Hardingom, Coolidgeom in Hooverom postajala napram carističnim in drugim protiboljševiškim veljakom hladna, a ob enem je vztrajala pri nepriznanju boljševiške vlado.

V Rooseveltovih letih pa se je med njim in Moskvo razvilo intimno prijateljstvo. Na dan obložnice boljševiške revolucije 7. novembra vsako leto je v sovjetskem poslaništvu velika slavnost, ki so se je udeleževali poleg najvišjih članov ameriške vlade, tudi naši najvišji generali in admirali s svojimi damami in ves diplomatski zbor. In res, bila je to leto za letom ena najrazkošnejših svečanosti, kar se jih je vršilo v kateremkoli poslaništvu velesil, zastopanih v Washingtonu.

Letošnja svečanost v sovjetskem poslaništvu v Washingtonu pa je bila hladna stvar. Visoki člani naše vlade, med njimi državni tajnik Marshall niso "utegnili" priti. Tudi veliko diplomatov drugih držav je manjkalo. V vsem ozračju — in tudi v postrežbi gostom se je poznalo, da so Zed. države z USSR v ljetu živčni in ekonomski vojni.

Dan pred tem največjim praznikom je govoril v Moskvi sovjetski vnanji minister Molotov. Na naslov Zed. držav je poudaril, da naša dežela nima že dolgo več monopolja nad skrivnostmi atomske bombe. In zahodno Evropo je svaril, da ji ameriška vlada ne nudi podpore na krožniku brez da bi pričakovala od nje kaj v povračilo. Molotov je govoril bojevito, s povdarjanjem, da je Rusija za mir, a ob enem se zaveda, da kuje ameriški kapitalizem s pomočjo Anglije novo vojno proti nji.

Dne 7. nov. so se na Rdečem trgu v Moskvi vršile velike vojaške in civilne svečanosti, vse v duhu, da je Sovjetska unija pripravljena odbiti vsak sovrazen napad, pa naj pride s katerekoli strani. Glavni govornik na slavnosti 7. nov. je bil notranji minister maršal Nikolaj Bulganin.

Molotov, Bulganin in drugi so poudarjali, da postaja sovjetski gospodarski sistem čezdajje jačji in kapitalistični pa gre navzdol.

Koliko časa bo trajala ta živčna vojna, predno poše vanjo tudi orožje, je težko preročovati. In kdorkoli bo bombe prvi vrgel, bo prav tako zločinec nad človeštvo kakor sta bila Hitler in Mussolini.

To bi morali razumeti posebno v Washingtonu, pa bi potem morda ne bilo toliko rožljanja z našo mehanizirano bojno silo, z našo mornarico in letalstvom in sklicavanju na našo brezprimerno atomsko bombo.

Stavke vse "komunistične"

Stiri province v južnoameriški republike Cile so prisile pod vojaško oblast, ker so se v njejih rudnikih nitrita in bakra razvile "komunistične" stavke. Delavci v resnicah zahtevajo le višjo plačo in pa da se bi z njimi človeško ravnalo. Omenjeni rudniki so večinoma posest ameriškega kapitala. Tudi dva jugoslovanska "komunistična" diplomata sta bila izgnana iz Cile in vsled te stavke.

Čemu tako malo boja proti koleri?

V Egiptu in v Indiji divja kolera in kuga. V Egiptu jih je pomorila že več tisoč. Iz Kaire so poročali, da je kolera pogubila v enem dnevu 560 ljudi. Kje je sedaj tista proslula zahodna civilizacija, ki zapravlja milijarde proti "kugli komunizma" namesto da bi odpravljala pravo kugo in pomagala najbolj revnemu, brezpravnemu ljudstvu v Mali Aziji, Egiptu in v Indiji?

Prekupci marsikje temeljni vzrok navijanju cen

Francoska vlada pod vodstvom Ramadierja si resno prizadeva zastaviti inflacijo, znati cene potrebščinam in hrani na izdatkih kjerkih mogočec. Uradniki oddelka za kontrolo nad živilimi so dognali, da predno pridejo do največjega števila konsumentov, to je med delavske gospodinjine, vzamejo prekupci 75 odstotkov kupne cene. Torej dobre kmetije in drugi producenti za svoje blago 25 odstotkov, prekupci drug za drugim skupno 75 odstotkov in nato še trgovci na drobno, ki tudi ne morejo delati brez dobitka. Cela vrsta takozvanih veletrgovcev na debelo, manjših trgovcev na debelo in oglasevalec je vmes, predno pride blago od producenta do objemalca.

To se tiče posebno živilskega trga, ki je v času nezačasnih predelkov in premajhnih zalog najbolj prizadet, in vsled tega prvi dostopen draginji in inflaciji.

Francoska vlada je nedavno poskusila z novim eksperimentom v prid konsumentov. Izda je odredbo, da mora vsak trgovec označiti na predmetih, ki jih prodaja, koliko je plačal zanje prekupcu ali od kogar že jih je kupil in kaj je sedaj zanje cena na drobno. Konsumenti bi na ta način videli saj koliko napravi dobitka prodajalec na drobno.

Toda kaj so storili mali trgovci? Domenili so se kakor na znamenje, da blaga pod takim dekreton ne bodo več kupovali, kajti čemu bi dopustili ministru za ekonomske zadeve Julesu Mochu, da se bi utikal v njihove kupičke zadeve in v njihove dobitke! Svoje trgovine so sicer odprli in ko se gospodinje pokupile kar je bilo v njih, so police ostale prazne in trgovci so sledili ob mizah ali stenah s prekrizanimi rokami. Razjarjenim gospodinjam so pojasnjivali, da v takem položaju notejo kupčevati, ker ne marajo, da bi vlada krvido za inflacijo nanje zvršala. Končno je vlada sklenila z njimi kompromis in ostalo je po starem.

Tudi v Zed. državah je mnogo prekupevanja. Poglejmo na primer na žitne horze. Ti ljudje špekulirajo z žitom, dasi dela na farmah niti ne poznajo in še manj pa so ga poskusili. In četudi niso oralni, ne sejali, jim te špekulacije prinašajo na stotisočce in na milijone na leto.

Enako je v mesni in v ostali živilski industriji.

Nekateri ebrati pa so se organizirali tako, da gre že brez prekupev. Iz njihovih tovaren gre namreč blago direktno v njihove prodajalne (chain stores, mail order houses) in tako ostane več dobitek njim. Na ta način dela tudi drugi monopoli. In vsled tega mali trgovci pri nas postajo reveži — so le še "komij" prekupci, za katere prodajajo na drobno.

Kadar se spomnite svojcev v starem kraju, pošljite jim lanske in pa letosni Ameriški družinski koledar! Stane letosni \$1.65, lanski \$1.50. Pošljite nam naslov in vsoto, drugo izvršimo

KOMENTARJI

Zbira in presoja urednik

V Siamu (država v Aziji z okrog 10,000,000 prebivalcev) tudi vse vsled socialnega nepokoja. V starih dobrih časih zahodnega imperializma je bil Siam izkorščan kot je bila Kitajska, Burma, Indija, Koreja itd. od belopoltnih mogotcev. V minuli vojni so Siam "izpod tuge" izkorščanja "osvobodili" Japonci in postavili na vladu prijatelja gesla "Azijo Azijatom", nekega Songrama. Zaveznički so ga označili za vojnega zločinka, toda ga niso zahtevali v roke. Prclo nedeljo so poročali, da je ta Songram vrgel stare vladu, ki je pobegnil, si želi nazaj tako Madžarsko, kakršna je bila pod fevdalnim plemstvom. Pod anglo-ameriško zahodno raje tudi mnogo starih srbskih politikov in oficirjev, nekaj hrvaških, slovenskih, veliko Poljakov in Slovakov, par starih bolgarskih politikov in tudi kak Albanci je mogoče med njimi. Evši kralj Zog se je zavezničkom že ob koncu vojne ponujal, da jim je pripravljen pomagati osvoboditi "njegovo" Albanijo. Pa so ga Albanci s pomočjo ruskih čet prehiteli.

Harold E. Stassen, ki bi rad postal predsednik Zed. držav in se ponuja kandidirati na listi republikanske stranke, je nekje čul, da je v New Yorku mnogo socialistov. Včasih jih je bil redno. Njihovo gibanje je razbila vojna histerija v letih 1918-22 in pa bo med njimi in komunisti. Bržkone bivšemu minneskemu governerju to ni znano, ve pa, da je po svetu nekaj takih, ki se nazivajo za socialiste in ob enem uvajajo reforme, videzno v korist delavstva, ki pa so le vbrizg za podaljšanje življenja kapitalističnemu redu.

Tak je bil na "new deal". Tako je Stassen v svojem kampanjskem govoru v New Yorku apeliral na "iskrene" socialiste za združenje s kapitalizmom "za moderniziranje ter prenovitev" ekonomike svobode. — Dejal je tudi, da se bo v Rusija obrnila k ekonomski svobodi, ko bo uvidela, da evropske dežele v Zed. države producirajo v nji veliko več kot pa morejo delavci v sedanjem sovjetskem sistemu. Sicer pa predno po kampanje do prihodnjega novembra konec, bodo politični odiljenjaki imeli še veliko takih govorov, ki nimajo ne repa ne glave.

Trygve Lie je s svojo službo generalnega tajnika Združenih narodov zelo nezadovoljen. Lie je bil na Norvežkem nekoč radij (Nadaljevanje na 5. strani).

Nekaj o naših stvareh

Minilo nedeljo se je vršila v Waukeganu konferenca Prosvetne matice in JSZ. Bila je zelo informativna in konstruktivna. Podrobno poročilo o nji bo v prihodnji številki.

Clevelandski pevski zbor "Zarja" se pripravlja na svoj veliki koncert, ki bo na Zahvalni dan 27. novembra. Čitatejo poročila o tem na notranjih straneh.

Kako nam gre s Koledarjem? Gradivo je postavljeno, vse prve korekture so bile poslane tiskarni in ker ni dovolj stavcev v slovenščini, da bi ga mogli izvršiti ob rednem času, delajo na našem koledarju veliko čez ure.

Z gradivom je pomagalo šest naših tukajšnjih trudnikov. Izredno veliko pestrih povesti, prevodov, pesmi in informativnih člankov pa smo dobili iz starega kraja. Po vsebini bo torej ta letnik bolj raznolik kot pa je bil lanski ali predlanski. Urednik je pripravil dolg informativen članek o spremembah na polju slovenskega tiska v zadnjih dveh letih in o stanju danačnega slovenskega časopisa v Zed. državah, v Kanadi in Južni Ameriki, članek s podatki o predsedniških volitvah v tej deželi in o raznih drugih stvareh.

Vse povesti, člankov, razprav, informativnega gradiva in pesmi v letniku 1948 je okrog 60. In to brez koledarskih podatkov in slik.

V koledarju 1947 jih je bilo 42.

Oglasov je v novem letniku približno toliko število kakor v letosnjem. Torej so se nabiralcii oglasov tudi letos pri tem delu pridno trudili, da so dosegli svoje prejšnje kvote, ali pa jih celo presegli.

Manj so se potrudili naši tukajšnji sotrudniki. Eni nimajo časa, drugim se ni ljubilo pisati v poletju, še posezno v jeseni pa je prepozno.

Ostatim hvala za poslane spise. Zanimiv članek o svojih skušnjah med vojno na poti v izgnanstvo je nam poslal Cvetko Kristan. Žal, da je prispel prepozno.

Koncert "Z

PRIPOVEDNI DEL

VLADIMIR NAZOR:

NOVELE

Angel v zvoniku

(Nadaljevanje.)

Lepo je pomladansko jutro. Redka so drevesa, ki še cveto po vrtovih. Mestece je tih, ker so skoraj vsi ljudje po vinogradih ali pa v pristanišču. Ne slišim nič drugega kot ptičje glasove povsod naokrog in življenje ladje tam spodaj na pomolu. Okrog cerkve je popolen mir. Samo lastovke se poganjajo okrog vrha zvonika, čez travnik pa frfotata dva bela metulja in isčeta cvetko.

Gledam in nebo.

Oblaček visi visoko nad zvonikom. Sonce ga obseva samo zene strani, tako da so mu robovi ko pozlačeni. Počasi se spreminja. Daljši postaja; navzgor se pomika; vedno bolj je podoben odrasemu dečku z dolgimi perotami.

— Angel!

Gledam vanj. Spušča se niže, manjši postaja in bolj bel. Sonec mi sije v oči, da ne morem več gledati. Vendar vidim, da se je spustil za vrh zvonika, pa je izginil, izginil.

Bim! Bim! Bim! — je jeknil zvon veselo v pomladno jutro in jata vrabcev je zbežala s strehe.

Tokrat so trije udarci tudi v meni globoko odjeknili. Nekaj je zazvenelo v mojih prsih. Najprej sem se začudil, potem pa sta me zajela vznesenost in veselje.

Tečem domov; planem pred mater.

— Mama! Zdaj vem. Vse sem videl.

— Kaj pa, sinek?

Angela. Na zvonik se je spustil, s kladivcem je udarjal po "Vnuku".

— Kaj si ga videl udarjati?

— Nisem. Toda...

Molči. Pusti angela in zvonik. Ne potepaj se okrog. Nikomor več od hiše!

Toda mati ima preveč dela, da bi me mogla varovati; njene besede pa so v meni budile novo željo.

Prav zares. Dobro bi ga bilo videti ... toda od blizu. Gledati, kako udarja po zvonu.

Pa kakšen je? Ali ima plameče lase? In peroti iz pravega perja? In njegovo kladivo, ali je v resnicu zlato?

4.

Skrivaj se zmuznem zdoma. Nekaj časa mirno čakam na poti.

Vse je tih in pusto.

Spustum se na travnik; bližam se vratom v zvonik in — ge! — samo priprta so.

Neodločen obstanek.

Toda česa bi se bal? Saj to je angel, ki ga pošilja dobrí Bog z nebes na zemljo. Ali se ne priporočam vsak večer svojemu anelu varuhu.

PRISTOPAJTE K

SLOVENSKI NARODNI PODPORNİ JEDNOTI

USTANAVLJAJTE NOVA DRUŠTVA. DESET ČLANOV(IC) JE TREBA ZA NOVO DRUŠTVO

NAROČITE SI DNEVNIK

"PROSVETA"

Naročnina za Združeno državo (kvsemil Chicago) in Kanado \$8,00 na leto; \$4,00 na pol leta; \$2,00 na četrt leta; za Chicago in Cook Co., \$9,50 na celo leto; \$4,75 na pol leta; za Inosemstvo \$11.

Naslov za list in tajništvo je:

2657 SOUTH LAWNDALE AVENUE

CHICAGO 23, ILLINOIS

seno lestev.

Od klinja do klinja je nekam predaleč za moje noge, toda z rokami se krepko držim; počasi se vzpenjam vedno više.

Sedaj sem že blizu zvonov. V temi sem, toda pred menoj je mnogo svetleje. Strah me je gledati predse v prepad, nad katerim se mi zdi, da visim. Cutim, da ne bom dolgo vdržal na tej strmi lestvi, pa dvigam oči in šeptam:

— Angel! Angel!

Nekaj črnega in molčečega je švignilo mimo mene; ko miš je zavcillo.

Predramil sem majhne črne živalce, ki visijo sa mojim hrbotom ob zidu. Zopet so zaprute okrog moje glave; doteknile so se me z nečem golim in hladnim.

Strah me spreletava. Nogo iztegujem, da bi se spustil niz dol, toda ko da so presledki med klini postali sedaj še večji, ne morem najti prečke.

— Mama!

Tisti grdi ptičji frfotajo okrog mene, pa ne morem ne naprej ne nazaj. Na jok mi že gre. Ko že ne vem, kaj bi počel, zgrabitam z eno roko vrv, ki visi tik mene, pa jo majem in vlečem.

In zvon je zazvonil.

Njegov glas odmeva po zvoniku; nekam premočan se mi zdi, toda tako zvonec — in tudi znan — da mi takoj malo odleže.

— Don, don, don — se oglaša "Vnuk", meni pa je kakor da mi govor: — Samo vleci in nateguj, ti bom že pomagal! Dokler zvonim, ti nihče ne more do živega.

Toda tudi to ni trajalo dolgo. Vrv mi je na lepem spozlzel iz rok in nehalo je zvoniti.

Pod meno na lesenem odru je stal možak, držal spodnji konec vrvi v rokah in me gledal.

— Kdo si? Kaj počenjaš tu-kaj? Takoj dol!

In spustil sem se v jok.

Vzpel se je po lestvi, spravil me je dol. Začel me je zmerjati in spraševati.

Pa sem samo ihel.

Potem me je vzel v naročje in me odnesel ven.

Prijel me je za roko. Popeljal me je čez travnik v eno najbližjih hiš.

(Dalje prihodnjič.)

"Zarja" kliče na koncert

Cleveland, O. — Kot vsako leto, v času dolgih jesenskih večerov, bo Zarja tudi letos priredila koncert na svoj običajni datum, namreč na Zahvalni dan, v četrtek 27. novembra v avditoriju Slovenskega narodnega doma.

Slopi je ob jesenskih in zimskih večerih na odru SND na St. Clairju tako živahnno. Ta ali ona skupina se vadi za vpravitev igre ali pa koncert.

Ne jaz nisem videl! Njega, ne On mene.

Se više bi moral zlesti. Gori! Kjer so zvonovi in kjer sije sonce!

Z očmi iščem okrog sebe. V senci, tik ob zidu, zagledam le-

Toda lastovke zopet cvrkutajo. In vse postaja zopet tiše. Kmalu je tišina večja kakor je bila. Tudi moje srce ne bije več tako močno. Znova začenjam misljiti.

Videli boste tudi zabavno opereto "Ponočnjaki".

Vlijudno vabimo vse od blizu indalec. Sezite po vstopnicah, ki so 85¢ v predprodaji in \$1 pri blagajni. Tu oboje vstopnice so veljavne za koncert in zvečer za plesno zabavo. Samo za ples so vstopnice po 75¢. Igral bo Vadmalov fant s svojimi pomagači.

Koncert se prične točno ob 4. Zelimo, da boste na mestu ob pravem času.

Za Zarjo vabi

Frank Kokal.

(Op. dopisniku.) — To vabilo je za objavo v prejšnji številki prepozno prislo.

Za komuniste naša vrata niso odprta

CIO je povabil na konferenco v Ameriko dva glavna odbornika zvezne francoskih delavcev, namreč Henri Raynauda in Pierre Lebrunija. Zastopa jih okrog šest milijonov. Državni departement jima je vizo odkobil, ker sta komunisti. Dobila sta jo šele na posredovanje odpora CIO.

kdo drugi, tiste, ki so najbolj zanimivi.

Ko že pišem naj še dodam, da smo tu imeli dne 2. novembra slavnostno otvoritev novega aeroplanskega pristana, ki ima ime "Springfield Capitol Airport". Ob otvoritvi je krožilo po zraku veliko število letal spodaj pa je bila vsa okolica polna avtov, v katerih se je pripeljalo več tisoč ljudi na to slavnost.

Pozdrav čitateljem, Proletarcu pa veliko uspeha.

Ursula Zattich.

Nekaj zgražanja nad položajem

Fontana, Calif. — Ko čitam ameriške novice o raznih preiskavah o zvestobi državi, hujšanje proti Rusiji, Jugoslaviji itd. človeka prime, da bi takih listov več ne prijel v roke.

In veliko poročajo tudi o razmerah v naši stari domovini. Hujšanja čez ljudsko vlado v sovražnem tisku je nič koliko. Le napredni listi nam vse te dogodek in spletke pravilno tolmacijo.

In Prosveti z dne 21. okt. sem čital, kaj duhovščina tam počenja. In kako kaplan spletkar v moji nekdanji fari Šmarjeti. Ko sem bila pred 40 leti še jaz tam je bil za kaplana duhovnika, ki se je pisal Perko. On je bil tudi prebrisan. Morda sta s sedanjim kaj v sorodu.

Tisti, kateri veda, da sem iz omenjene fare, me vprašujejo, če vem, kakšnega duhovnega "vodo" imamo tam. Dasi tega ne morem biti jaz kriva, vseeno mi je nerodno.

Mislima sem, da je duhovščina tam boljša. Ali od kar so ji vzeli

politično moč je vsa zaripljena od jeze in provocira, da bi pagala vladli in kalila mir. Mar naj bi rajše čez teden delali za vsakdanji kruh, v nedelji pa maševali, pa bi postali koristni člani človeške družbe. Kajti v novi Jugoslaviji je bogatstje prostoto ni pa duhovščini dovoljeno uganjati klerikalno politiko in ljudstvo ščuvati proti obstoječi vladni. Zato se je Jugoslavija tudi g. Gabrovšku tako zamerila. Pozabil je že, da se je Kristus učil za tesarja, ne pa živel od zakramentov in raznih odpustkov in od nagrabljenih posestev, kot je živel duhovščina na Slovenskem.

Pričakujem, da mi bodo moji ljudje tamošnje razmre bolj podrobno opisali. In upam, da bo ljudstvo tam gonjo duhovščine samo ustavilo v tem, da ji zabičijo, naj opravlja duhovniške posle in da naj krščanski nauki pravilno uči in razumejo.

In veliko poročajo tudi o razmerah v naši stari domovini. Hujšanja čez ljudsko vlado v sovražnem tisku je nič koliko. Le napredni listi nam vse te dogodek in spletke pravilno tolmacijo.

Josephine Brezovec.

Louis Adamič je avtor mnogih knjig. Naročite si jih iz Proletarčeve knjigarne.

INDUSTRIALIZIRANJE MODERNE LJUBLJANE

Titovi zavodi Litostroj ponos slovenske industrije

Na ljubljanskem polju raste sredi njiv, kjer so še lani kopali krompir, ogromno industrijsko naselje, da bi z njim prekri了解 Kongresnih trgov med Zvezdo in Univerzo, in poleg njega se bo razprostrio sredi novega parka novo delavske naselje s 1,500 stanovanji za 10 tisoč ljudi. Velik del Litostroja že stoji in vendarle ga je še tretjina. Pred nedavnim pa so litarji vprito maršala Tita in desetične glave množice že napolnil prve kalupe z žarečo železno tekočino.

Cemu vsa ta gradnja? Cemu vsa preosnova države kmetov v državi industrije?

Dvajset let, jim je dejal maršal, so izrabljali našo deželo domaći izkorisčevalci in tudi imperialisti. Dvajset let so izvazali iz nje, kar je bilo najboljšega Ostala je brez cest, brez železnic, brez vsega, kar potrebuje civilizirano ljudstvo. Zato smo že na fronti sklepali, da bomo ustvarili novo Jugoslavijo. Staro Jugoslavija ni mogla biti nedovisna ... Nova Jugoslavija pa želi samo miru, da bi zgradila, kar ima na načrtu ...

In petletni načrt določa, da mora leta 1951. izdelati 4000 ton hidroavličnih strojev — največji njih del v Ljubljani.

Litostroj bo najmodernejša slovenska tovarna. Vse delo bo v njem mehanizirano. Delavci bodo gospodarji nad tonami železa in jekla, ki jih bodo oblikovali v velike stroje. Zdaj ima Litostroj dograjene tri ogromne stavbe. Nova montirna dvorana ki bo letos dograjena do polovice,

PRVA SLOVENSKA PRALNICA

Parkview Laundry Co.

1727-1731 W. 21st Street CHICAGO 8, ILL.

Fina postrežba — Cene zmerne — Delo jamčeno

TELEFONI: CANAL 7172-7173

ZA LICNE TISKOVINE VSEH VRST PO ZMERNIH CENAH SE VEDNO OBRNITE NA UNILSKO TISKARNO

ADRIA PRINTING CO.

Tel. MOHAWK 4707

1838 N. HALSTED ST. CHICAGO 14, ILL.

PROLETAREC SE Tiska PRI NAS

★ ★ KRITIČNA MNENJA, POREČILA IN RAZPRAVE ★ ★

STANKO ČOK:

KAJ JE ZADRUGA?

Osnovno načelo ljudskega zadržništva v kapitalističnem sistemu je borba malega izkorščanega človeka proti sramotni špekulaciji izkorščevalcev, da si olajša svoj gospodarski položaj.

Zadruga v kapitalističnem sistemu lahko le nekoliko ublaži položaj zadržno organiziranih proletarcev, ne more pa odpraviti vzrokov ne preprečiti izkorščanja. V borbi za svoj obstoj se mora ravnati po pravnem redu, ki ga je sebi v prilog postavil njen nasprotnik, kapitalist. Razlika je ta, da služi dobiček, ki ga doseže ljudska zadruga, interesom skupnosti, njenim članom ter posredno – ali neposredno tudi širšim množicam, medtem ko služi dobiček kapitalista le njemu samemu. Po Giudeu je zadruga družba, ki ima namen izključiti kapitalistični dobiček. Po drugi definiciji služi zadruga "pravčini ceni", kar pomeni, da izključuje vse posrednike med proizvajalcem in potrošnikom. Zadruga je torej svobodno zdrženje, ki stremi za zboljšanje gospodarskega in socialnega stanja svojih članov in ki gospodari brez težnje po dobičku.

Zadržni teoretički so se bavili do zadnje dobe tako rekoč z zadrugami kapitalističnega tipa, ker so videli le v zadržah sredstvo za odpravo kapitalizma in uvedbo zadržnega socializma ter so smatrali zadrugo za določeno obliko socialnega reda. Bili so med njimi tudi taki, ki so smatrali zadruge za organizacije, ki služijo v kapitalističnem sistemu zato, da odpravijo njegove nedostatke. Toda to je posmilo, da ga hčetejo izpopolniti. Med poborniki zadržništva so bili končno tudi ljudje in to se posebej ob začetku njegovega razvoja, ki so videli v zadržništvu le sredstvo in ne cilja. Veli so, da zadržništvo samo ne bo odpravilo socialnega zla, ne bo odpravilo kapitalističnega sistema, sistema izkorščanja, pa da so zato potrebeni drugi možnejši pokreti.

IZ vsega gornjega izhaja, da med poborniki zadržništva ni bilo enotnosti v streljenjih in ciljih. Pojavili sta se predvsem dve strugi: prva, ki je smatrala, da je zadržništvo mogoče samo v okviru kapitalističnega sistema (malomeščanstva), druga, ki je smatrala zadržništvo za eno izmed sredstev za izpremembo za uničenje kapitalističnega sistema (delavstvo).

K prvi strugi spadajo nekdanje knečke in meščanske zadruge, ki so videli v zadržništvu eno socialno gibanje, ki naj jin preskrbi v kapitalističnem gospodarstvu "pravčini" in "za obstoj potrebnih delež". Te zadruge zasedajo kot edini cilj odstranitev nekaj pomankljivosti kapitalistične družbe. V njih se zbirajo predvsem večji kmetje, obrtniki in trgovci, da bi se z vzajemno pomočjo zavarovali pred uničenjem v gospodarskih borbi proti veleposestnikom, veltrgovcem in velikim industrialem. Ti zadržniški niso za odpravo kapitalizma, ampak za njegovo omiljenje. Voditelji te-

ga zadržništva so svoj čas izšli v Evropi večinoma iz vrst krščanskih socialistov.

Druga skupina zadržnikov je bila sestavljena predvsem iz delavcev. Zadržništvo je bilo samo sredstvo v borbi proti kapitalizmu za doseglo višjih ciljev. Za dosegog pogojev, na podlagi katerih bi se ustvaril nov socialni in gospodarski sistem, ki bi zamenjal kapitalističnega.

Obe skupini bi bilo mogoče še razčleniti v podskupine, toda že sami po sebi sta dokaz, da zadržništvo v kapitalističnem sistemu nima enotnega cilja, da pa tudi nikoli ne bo moglo spremeniti socialnega reda v kapitalističnih državah. Lajko ga bo trenutno ublažilo, nikoli pa odpravilo. Cepav predstavlja zadruge v kapitalističnem svetu ponekod ogromno gospodarsko in po številu zadržnikov tudi množično moč, so še vedno zelodalec od tega, da bi mogle uspešno kljubovati gospodarskemu nasilju velikega kapitala. Ne moreta jim pomagati ne "človekoljubnost" liberalcev, ne "krščansko umiljenje" krščanskih socialistov.

Sistem, ki zaradi svojih interesov cinično muči in ubija slabotne žene in otroke, uničuje ogromne materialne in kulturne vrednote, ki si jih je človeštvo pridobilo z neštetimi žrtvami, res ne bo klonil na ljubo človekoljubnost.

To dobro ve naše ljudstvo, ki mora še danes na svoji koži izkušati "dobrote" kapitalističnega socialnega in gospodarskega sistema.

Zadržništvo med dvema vojnoma

Desetletje pred prvo svetovno vojno je pomenilo vzpon zadržništva, istočasno pa tudi njegovo diferenciacijo. Prišlo je do ostrih političnih nasprotij med raznimi skupinami, do cepljenja v posebne zveze itd. Res je, da se je ponekod opazil pokret v tudi v nasprotni smeri, toda običajno je ostal osamljen.

Vodilni krogi zadržništva, posebno idealisti, so zagovarjali zadržitev zadržništva v enotno zadržno organizacijo, toda njih glas je bil preslaboten nasproti politično strankarskim špekulantom, ki so zasledovali druge interese v zadržništvu in ne zadržnihu.

V takem stanju je bilo zadržništvo ob pričetku prve svetovne vojne. Za časa vojne je opravljalo v vsaki državi "patriotično" naloge v škodo drugim delovnim množicam, ki so kravale na raznih bojiščih za imperialistične interese svetovnega kapitala, da si je na ta način prelite krvi kopil svoje dobičke.

Po prvi svetovni vojni se je s prebjenjem delavskih množic in njihovo revolucionarno orientacijo jelo tudi zadržništvo načelo. Toda širili so ga tudi nasprotniki delavstva, zlasti na kmetih in malomeščani. Politične oblike zadržništva so se še bolj zaostrile.

V Italiji je fašizem zadržništva popolnoma uničil ter ustavil na njegovih razvalinah.

Največja slovenska.

knjigarna v Zed. državah

Pišite po cenik PROLETARCI

2301 S. LAWNDALE AVENUE
CHICAGO, 23, ILLINOIS

poldržne gospodarske enote: pokrajinske kmetijske konzorcije, kmetijske hranilnice in posojilnice, gospodarske ustanove consorzii agrari provinciali, casse rurali, enti economici itd. Nacisti v Nemčiji so si ravno tako zaslužili vse predvojno nemško zadržništvo, kolikor ga niso uničili ter mu dali svoje nacistično obiležje.

V raznih drugih državah, kjer je fašizem nastopal bolj zakrinkano, kakor v Jugoslaviji, Bolgariji, Romuniji itd., so bile zadruge jdeološko razdeljene, da so služile izključno interesom poedinjih strank, prvenstveno onih, ki so bile na oblasti, in ne ljudstvu. Zadruge, ki so to odklanjale, pa so životarile v nadi na boljše čase ali pa so morale likvidirati.

Zadržništvo med Slovani

Edina dežela, kjer je zadržništvo res služilo neposredno ljudstvu in kjer je doživel tak razmah, kakor ga po svojih načelih zasluži, je bila ZSSR. Tam je postal zadržništvo ljudske demokratice in opravil svojo pravo nalogu posrednika med proizvajalcem in potrošnikom ter uveljavlja zadržni ideal: pravčne cene.

Pri Slovanih, kjer se je krvno zadržništvo še najdalje ohranilo na nastole prve, svobodnim vsaj nekaj podobne zadruge na Češkem, tako zvani "založny" za žito, iz katerih so se potem razvile hranilnice in posojilnice. Čehi so bili prvi, ki so začeli utirati pot tudi novodobnemu zadržništvu v slovenskem svetu. Niso pa te zadruge služile ljudskim gospodarskim, marveč v prvi vrsti narodnoščnim obrambnim namenom. Z njimi so se skusali ostresti gospodarske odvisnosti od gospodarsko močnejših sosednjih narodov, Nemčev in Madžarov.

Pri vseh slovanskih narodih je zadržništvo našlo plodna tla za svoj razvoj že sprito prirodega zadržnega čuta. Tako je v predvojni Rusiji, ki je bila edina slovenska država, ki ni čutila neposrednega pritiska tujih izkorščevalcev, zato pa tem bolj domaćim, je zadržništvo sorazmerno naglo napredovalo. Po vsem drugačen in silen razvoju pa je doseglo po revolucioni leta 1917, ko se je lahko posvetilo svojim edino pravim namenom.

Na Poljskem je imelo zadržništvo težko življenje, posebno v onem delu pod carsko oblastjo, kjer je bilo sleherno gibanje med Poljaki smatramo za protidržno. Na Poznanjskem položaj pod ruskim škornjem ni bil niti boljši. V Galiciji se je razvijalo bolje, a delalo je tako cerkvi in plemstvu, ki si je zagotovilo na Dunaju poseben položaj. Med obema vojnoma se je poljsko zadržništvo nadalje razvijalo pod kontrolo fašistične reakcije, toda prav tako kakor v Češkem. Ta zadruga je bila edina slovenska država, ki ni čutila neposrednega pritiska tujih izkorščevalcev, zato pa tem bolj domaćim, je zadržništvo sorazmerno naglo napredovalo. Po vsem drugačen in silen razvoju pa je doseglo po revolucioni leta 1917, ko se je lahko posvetilo svojim edino pravim namenom.

Na Poljskem je imelo zadržništvo težko življenje, posebno v onem delu pod carsko oblastjo, kjer je bilo sleherno gibanje med Poljaki smatramo za protidržno. Na Poznanjskem položaj pod ruskim škornjem ni bil niti boljši. V Galiciji se je razvijalo bolje, a delalo je tako cerkvi in plemstvu, ki si je zagotovilo na Dunaju poseben položaj. Med obema vojnoma se je poljsko zadržništvo nadalje razvijalo pod kontrolo fašistične reakcije, toda prav tako kakor v Češkem. Ta zadruga je bila edina slovenska država, ki ni čutila neposrednega pritiska tujih izkorščevalcev, zato pa tem bolj domaćim, je zadržništvo sorazmerno naglo napredovalo. Po vsem drugačen in silen razvoju pa je doseglo po revolucioni leta 1917, ko se je lahko posvetilo svojim edino pravim namenom.

Na Poljskem je imelo zadržništvo težko življenje, posebno v onem delu pod carsko oblastjo, kjer je bilo sleherno gibanje med Poljaki smatramo za protidržno. Na Poznanjskem položaj pod ruskim škornjem ni bil niti boljši. V Galiciji se je razvijalo bolje, a delalo je tako cerkvi in plemstvu, ki si je zagotovilo na Dunaju poseben položaj. Med obema vojnoma se je poljsko zadržništvo nadalje razvijalo pod kontrolo fašistične reakcije, toda prav tako kakor v Češkem. Ta zadruga je bila edina slovenska država, ki ni čutila neposrednega pritiska tujih izkorščevalcev, zato pa tem bolj domaćim, je zadržništvo sorazmerno naglo napredovalo. Po vsem drugačen in silen razvoju pa je doseglo po revolucioni leta 1917, ko se je lahko posvetilo svojim edino pravim namenom.

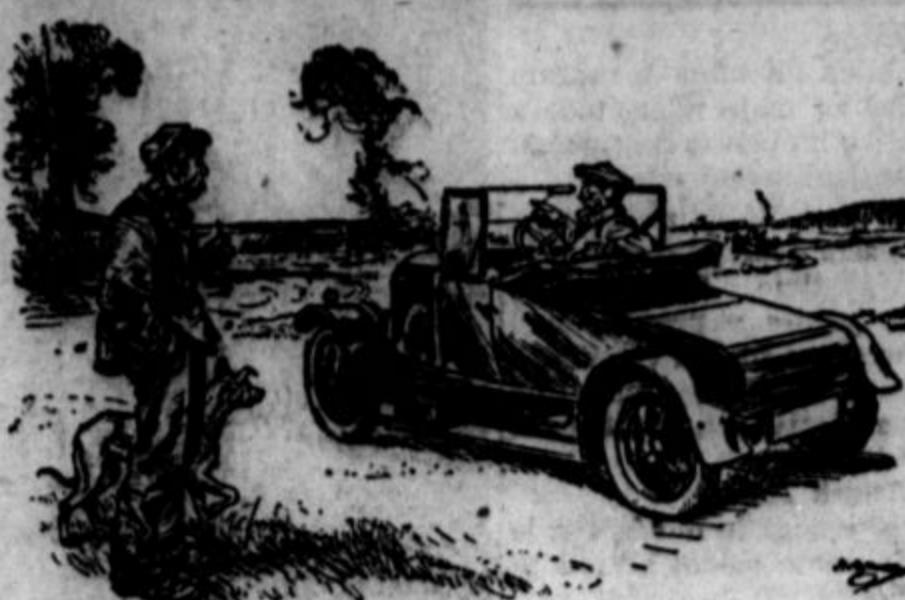
Na Poljskem je imelo zadržništvo težko življenje, posebno v onem delu pod carsko oblastjo, kjer je bilo sleherno gibanje med Poljaki smatramo za protidržno. Na Poznanjskem položaj pod ruskim škornjem ni bil niti boljši. V Galiciji se je razvijalo bolje, a delalo je tako cerkvi in plemstvu, ki si je zagotovilo na Dunaju poseben položaj. Med obema vojnoma se je poljsko zadržništvo nadalje razvijalo pod kontrolo fašistične reakcije, toda prav tako kakor v Češkem. Ta zadruga je bila edina slovenska država, ki ni čutila neposrednega pritiska tujih izkorščevalcev, zato pa tem bolj domaćim, je zadržništvo sorazmerno naglo napredovalo. Po vsem drugačen in silen razvoju pa je doseglo po revolucioni leta 1917, ko se je lahko posvetilo svojim edino pravim namenom.

Kakor pri Čehih, tako je zadržništvo nadalje razvijalo v vsaki državi v angleških družbami mogoče izboljšati instalacije in predvsem prometno zvezo med Iranom in Sueskim kanalom. Sklenjeno je bilo, da se iz Perzijskega zaliva spelje petrolejski vod do Sredozemskega morja. Prevoz petroleja preko morja se bo s tem skrajšal za 3000 milij.

Ako je številka v oklepaju na vašem naslovu nižja kot pa je tekota številka Proletarca (videte jo na prvi strani), pomeni to, da vam je naročnina potekla. Prosimo, da jo obnovite.

Na tržaških tleh

Na Primorskem so se začele ustanavljati zadruge najprej po

"Koliko milij je od tu do Bunkumtowna?"
Vaščan: "Približno toliko kot od tam pa do tukaj."

vaseh. Med prvimi je bila ustanovljena hranilnica v Skedenju (1880), nato obrtniško društvo v Barkovljah (1885) itd. V Kopru se tri leta borili s tamkajšnimi oblastmi, preden so si lahko ustanovili svojo prvo domačo zadržno organizacijo. Ustanovljali pa so si v isti dobi tudi že občne gospodarske in konzumne zadržne organizacije. Ustanovljena je bila tudi zadržna zvezda v Trstu (druga v Gorici).

Nasi ljudje, ki so se pred ustanovitvijo zadrug vedno bolj odmikali od Trsta in drugih centrov, so začeli po ustanovitvijo zadrug v njih spet utrijevati in uveljavljati. Kakšna je bila moč našega zadržništva, priča n. pr. že samo zadržna zvezda v Trstu, ki je bila ustanovljena leta 1921. in je štela 138 članic ter dosegla letni promet do 137 milijonov lir. Na zadržni podlagi so bili zgrajeni narodni domovi v Trstu, predmestjih in okolic ter so bile ustanovljene trgovske šole, osnovna šola in še druge ustanove v svojih lastnih zgradbah. Slične naloge in uspehe so imelo naše zadruge tudi po Goriskem. Tam so se posebno razvile produktivne zadruge.

Tako je mogočna Marseljeza dignivila francosko delavstvo in ostalo francosko uporno ljudstvo v boju za strmolagljivo tiranov in za silen odpor proti Bismarckovi armadi, ki je prišla na pomoč gospodarjući francoski gospodi. Armada upornikov je podlila čez mejo, a koji je jela iti bolj trda, je njen poveljnik apeliral na glavni stan: Posljite nam še kaj orodja, ali pa Marseljezo. In pesem je bila hujša kot pa orodja.

Tako bo tudi "Zarja" na Zahvalni dan 27. novembra v avtoritoriju Slov. nar. doma na St. Clairju pod vodstvom Josipa Krabca občinstvo navdušila z lepimi vzpodbujajočimi pesmimi, katere smo prejeli iz stare domovine.

V drugem delu sporeda bo vprizorjena humoristična opera "Ponočnjaki". V nji so predstavljeni razpozajeni vaški fantje in pa kako so prevarili goštinčarja, da so se napili zastonj. Podrobnosti boste videli v programu koncerta.

Spored se prične ob 4. popoldne. Ko bo koncan, se začne plešna in prosta zabava. Igral bo John Vaudnal o kester. Vstopnina v predprodaji 85c in pri blagajni \$1. Dobite jih v predprodaji pri pevcih in pevkah Zarje, v trgovini Jos. Durana na Waterloo, pri "večnem potniku" Jankoviću in v starem poslopju Slov. nar. doma na St. Clairju.

Zarja apelira na vso napredno publiko, da poseti njen koncert v obilnem številu in nabavi vstopnice že v naprek, ker so cenejše in se vam ne bo treba gneti zanje pri blagajni. Zarja bo storila svoje in od vas se nadeja, da ji dvorano napolnite. Saj veste, da brez "copakov" ni mogoče nesčesar vzdrževati. Vrh tega so pevci in pevke, ki se trudijo držati sloves naši "Zarji" brez vsake odškodnine, veseli vaše moralne podpore. Kajti v naveči bodrilo jim je, ako vidijo odre pred sabo polno dvorano.

Domače in vnarne goste zagovljamo, da bo na tej priredbi vse drugo dobro preskrbljeno. To brigo so prevzeme naše kuharice, strežanke in točaji.

Torej naj pridejo na Zahvalni dan k nam v obilnem številu tudi rojaki in rojakinje iz sosednjih naselbin, da si bomo lahko segli v roke in se skupaj zabavili v veseli, bratski družbi.

John Krebel.

Ljudje božji, ljubite se, kajti kdo za zlodja bi vas sicer imel rad! — Voltaire.

Češka vlada bo obdavčila bogataša

Cehoslovaška koalicijska vlada se je odločila, da bo visoko obdavčila premožne sloje, kar bo pomagalo dvigniti poljedeljske proizvodnje s subvencijami farmerjem od dobljenih davkov. V državi je okrog 35.000 milijonarjev, ki bodo sedaj višje obdavčeni. Davčna mera se bo stopnjevala po dohodkih. Računa se, da bodo novi davki prinesi državi \$130.000.000 na leto. Ta vstopa bo šla v pomoč farmerjem v prizadevanju, da se poljedelki zvišajo.

John Olip me vabi v Hollywood

Iz SANsovega urada

3424 W. 26th St., Chicago 23, Ill.

S SEJE IN BANKETA AMERIŠKEGA SLOVANSKEGA KONGRESA

F. A. VIDER, predsednik SANs

Ameriški slovanski kongres je 12. oktobra priredil slavnostno večerjo v počast progresivnemu senatorju Pepperju iz Floride v hotelu Pennsylvania v New Yorku. Podpisani sam imel čas udeležiti se ga kot predsednik SANs. Ker pa je tajništvo SANs nekaj dni prej dobitilo sporočilo, da se ima obenem vršiti važna seja slovanskih zastopnikov, na katero smo bili SANsovi zastopniki vabljeni, sem se tudi udeležil.

Reči moram, da je bila seja izredno dobro obiskana po zastopnikih slovanskih narodnosti v Sloveniji nismo bili zadnji; tudi tu rojena mladina slovenske porekla je bila zastopana.

Zlatko Balokovič, predsednik Ameriškega komiteja za jugoslovansko pomoč, je v kratkih besedah odpril zborovanje in je posebno povdarił dejstvo, da danes ta dežela in z njim kot ameriški državljan tudi mi stojimo na pragu resnih časov, ki so po prečnemu državljanu skoraj nezapadljivi. In vsled tega je potrebno, da bomo liberalno mislili državljan trajno čeujemo. Naznanil je, da smo že čuli, kako tudi ona trdila, so prvenstvo iz omenjenega festivala odnesli Rusi in Jugoslovani. Med svojim izvajanjem je tudi omenila, da će bi tukajšnja mladina imela tako vzpodobno za zanimanje za politična ter ekonomska vprašanja, kot jo ima mladina pod novo demokracijo na Češkem, v Jugoslaviji itd., tedaj bi se tudi ona bolj zainteresirala v domač socialna vprašanja. Povedala je tudi, da ni nikjer opazila kakšnega "železnega zagrinja", o katerem se v tej deželi lahko govoril in piše in kar je le potvarjanje resnice.

Organizacija ASYC je zbrala vsoto \$3,000 in poslala na pravo v Prago njo in mladega Franca Ilčuka, kateri se pa še nvrnil, kajti obiskati je šel posredno Ukrajino, da se bo takoj prepričal o nemški civilizaciji na ruskih tleh. Povedala je tudi, da sta imela že vse pravljeno za potovanje, kakor tudi rezervacijo na ameriški ladiji, toda zadnjo minutno je bila rezervacija preklicana, da ni prostora. Tedaj sta se odpeljala v Kanado in od tam v Čehoslovaško.

Z tem je podala precej obširno poročilo urednica revije The Slavic American, katera je posebno naglašala potrebo zbiranja fonda, ker draginja v tiskarni in tudi na papirju je v teh časih silna in ce se hoče revija cibdržati, bo treba poleg naročnic tudi posebnih subvencij od strani onih, ki jim je mogoče kaj več žrtvovati v to svrhu. O političnem vprašanju pa ni bilo razprave, ker ni čas dopuščal.

George Wuchinich iz Pittsburgha je napravil govor za finančne prispevke. Kolektiv je prispeval načrt in ga predložiti seji naslednji dan. Odsek je drugi dan predložil načrt za zbiranje fonda v znesku \$120,000 in ta kvota je razdeljena na včja naselja ameriških Slovanov.

Nato se je prešlo na predmet, ki je bil končno izvoljen poseben odsek, katerega naloga je bila pripraviti potreben načrt in ga predložiti seji naslednji dan. Odsek je drugi dan predložil načrt za zbiranje fonda v znesku \$120,000 in ta kvota je razdeljena na včja naselja ameriških Slovanov.

Nato se je prešlo na predmet,

NAJBOLJŠA POMOČNIKA PRI UČENJU ANGLEŠCINE IN SLOVENŠCINE STA

ANGLEŠKO-SLOVENSKI BESEDNJAK

Cena \$5.00

IN

ANGLEŠKO-SLOVENSKO BERILO

Cena \$2.00

Avtor obeh knjig je DR. F. J. KERN

NAROCILA SPREJEMA

PROLETAREC

2301 SO. LAWNDALE AVE., CHICAGO 23, ILL.

do dvanajst. Navzočih je bilo šest sto ljudi in le žal, ker ni televizija tako razvita, da bi bilo vam doma mogoče videti pesno družbo in slišati govore, kakršnih se v sedanjih časih ne sliši posebno pogosto v tej deželi. Priznat je treba, da so vsi govorniki govorili tako, kot jim je svetoval zdrav razum v srcu, namreč, da stoji danes ljudstvo tega kontinenta pred krizo, kakršne še ni nikdar poznalo in ga je treba zdramiti prej ko bo prepozna.

George Pirinsky je odpril program ter v kratkih besedah predstavil brillantnega stolovratnega v osebi liberalnega Raymonda E. Walsha, ki je vodil program posebno mojstrovsko. Reči je treba, da bolj spodbube cloveka za ta posel niso mogli izbrati.

V pričetnem govoru — pomembnim s humorjem — je reklo, da kdor je zasledoval zasedanje delegacije Združenih narodov in govor našega državnega tajnika Marcella, ta je moral dobiti vtip — saj takega je bil on, ki ga pa nikomur ne vslil — da se je naša vlada odločila razbiti organizacijo Združenih narodov.

"Jaz ne morem razumeti tistih naših državljanov, brez razlike na njihovo profesijo, pa bi bila ista tudi pokrita z duhovniško haljo, ki se navdušujejo za novo vojno, da ne pomislimo, kaj ista tudi zanje pomeni. Ne samo to, da bo človeštvo v novi vojni pometenzo s površja te zemeljske obale, ampak tudi če bi se slučajno kdo rešil, bo zemlja tako požgana in opustošena, da ne bo rodila desetletja in bo poginil od latke.

Prvega govornika je predstavil Zlatko Balokovič, katerega govor je bil zelo pomemben in le škoda, ker ga nismo pri rokah za celotno priobčitev. Med drugim je reklo tudi to: Naš namen je graditi svet za Anglosaksance in tudi ne za Slovane, ampak za splošno človeštvo.

Henry Wallace, kateri je bil tudi navzoč, je govoril za Balokovičem in se je zelo lepo izrazil o ameriških Slovencih ter njihovi lojalnosti za časa zadnje vojne in reklo: da ga boli, ker se nas je tako hitro pozabilo. Za Amerikance slovenskega porekla se pripravljajo težki časi, je reklo, in te razmere se ne spreminijo toliko časa, dokler ne pride v Washington na krmilo demokratična ljudska vlada. Končno je tudi citiral iz knjige lavnega španškega filozofa, ki je pred več leti prerokoval, da bo anglo-saška demokracija zatonila, ker bazira na preveč ozkorščni podlagi, le v interesu svojega naroda, silno malo pa za druge. Nasledila pa jo je slovenska s svojo velikodušnostjo, ker ona pozna demokracijo v širokem obsegu in sicer kruh za vse, delo vsem, kakor tudi splošna enakopravnost in pravica. Bodočnost je zmaga slovenske demokracije in jaz sem z vami zanje, je zaključil.

George Wuchinich iz Pittsburgha je napravil govor za finančne prispevke. Kolektiv je prispeval načrt in ga predložiti seji naslednji dan. Odsek je drugi dan predložil načrt za zbiranje fonda v znesku \$120,000 in ta kvota je razdeljena na včja naselja ameriških Slovanov.

Nato se je prešlo na predmet,

Še en "kemičen" proces

GOKNA KARIKATURA prepričuje "kemičen delavnic" za izdelovanje razdražljivih in omamivih sredstev, s katerimi se v tebi dobiti zastruplja takovano javno mnenje, ali pa naše, široke ljudske množice. Prekučuhe vidijo te vrste "kemiki" za vsakim vogalom, preti nam invazija z barbarskega, brezverskega vzhoda, delavske unije so vse pokvarjene, krščanstvo je v nevarnosti itd.

Torej je treba nekaj ukreniti. Take so javnost pripravili v razdraženje, da sedaj zahtevajo razne organizacije veteranov, cerkve, politiki in časopisi "čimstroje naredbe" za zadušitev "nezaščitnih, nešenskih nevarnih elementov". In zdi se, da se bo ta histerija včela in nč se ne ve, da kačinko postopek je lahko dovede.

Vabilo v Windsor, Kanada

Detroit, Mich. — Zveza kanadskih Slovencev v sosednjem Windsorju v Kanadi priredi svojo prvo jesensko zabavo in ples v soboto 15. nov. v Ruski dvorani na 1220 Drouillard Road, Windsor, Kanada.

Rojaki v Detroitu in okolici so bratsko vabljeni, da se udeležejo te zabave v obilnem številu. S tem imamo priliko, da jim povremeno na njihovo udeležbo na naših priredbah v Detroitu.

Martin Cetinski.

31,152 turistov v v Opatiji

Slovenijo letovišče Opatijo bližu Reke je letos obiskalo dvačet več turistov kot lani. Do 30. septembra so v Opatiji registrirali 31,152 turistov s skupnim številom 80,875 prenočišč. Dober del turistov je bilo iz inozemstva, in sicer 7000. Največ jih je bilo iz CSR in Madžarske, ostali pa so bili Tržačani, Italijani, Francozi in Angleži.

Avstralija bo podržavila vse banke

Iz Canberre, glavnem mestu Avstralije, poročajo, da je premier Chifley v parlamentu predložil načrt za podprtje vseh bank. Avstralska delavska vlada bo morala vse vse banke iz privatnih rok in jih dati v upravo vlad. Chifley je dejal, da je njegova delavska stranka že leta tedala, da ker je vpliv denarja tako močan, zato naj pride ves današnji v bančni sistem pod kontrolo javnih oblasti, ki bodo odgovorne vladi, parlamentu in narodu.

Dolgovski rastejo s cenom vred

Komisija Security and Exchange je v svojem poročilu dognala, da se mnogo Američanov vdružuje na "površju" s tem, da se zadolžuje. Dalje je razkrila, da so se dolgorvi na vknjižbe v drugem, četrletju tega leta zvišali za eno milijardo doljarjev, kar je nov rekord, drugi dolgorvi odjemalcev pa so poskocili za \$600 milijonov. V istem času so posamezni vnovčili bondovi in obveznici za \$100 milijonov. To je posledica visokih cen in inflacije.

Plačite po novo knjigo "Slovensko-ameriška kuharica" v Proletarjevo knjigarno. Cena \$5.00. Naročite si jo še danes.

zastopniki Jugoslavije, Rusije, Čehoslovaške, Poljske in Bolgarije. Nastopil je tudi operni pevec Petroff in lokalni ruski pevski zbor, kakor tudi nekaj večjih plesalcev v ruskih narodnih nošah.

Duh napredne ideje, ki nas je pritegnil v to demonstracijo za ohranitev prave demokracije v Ameriki, bo živel in nobena sila ga ne uniči, ker tak je vendar zakon narave, in to prepricanje mora v nas ostati neomajano.

KOMENTARI

(Konec s 1. strani.)

kalec in idealist. Slednje je še danes. Pa mu je žal, ko vidi, kako konferenčniki na zborovanju Z. N. trošijo čas v boju med dvema silama, ki dosedaj ni dovedel še do nobenih pozitivnih, konstruktivnih zaključkov. Najbolj v zadregi so male dežele, ki bi se rade izmuznile, saj mnogo izmed njih, pa se ne morejo.

Lij pravi, da neglede kako zvite politike bi se poslužile in neglede kako bi se sklicevale na sprejem v notranjem ustroju Zed. držav. Tako pravi komisija, ki je izdelala načrt. To pomeni, da bo Washington zavzel politiko močne roke z vsemi državami, ki nas proti.

Ker so se Zed. države odločile,

Francija in Italija najvažnejši točki ameriške politike

Spremembe v naši vnanji in notranji politiki

Ker so se Zed. države odločile, pred svet pred "totalitarstvom", pred komunistično sabotažo ter komunistično ideološko agresivnostjo, bo na podlagi predloga načrta potrebno tudi načrt sprememb v notranjem ustroju Zed. držav. Tako pravi komisija, ki je izdelala načrt. To pomeni, da bo Washington zavzel politiko močne roke z vsemi državami, ki nas proti.

Vrh tega so mnenja, da skoraj vse milijarde, ki smo jih dali Angliji, niso dosti zaledje. V plošču vse član kongresa zahteva, da se ameriški podporne uporabljati za graditev "socializma" pač pa s temeljem, da se pomaga le tistim vladam, ki so za "free enterprise".

V svoji krizi tekom proših let je dobila več sto milijonov ameriških podpor Francija, Italija pa v raznih dajatvah iz Amerike že nad milijardo dolarjev vrednosti.

V Italijo je letos prišlo že 100 ladij z ameriškim relifom. Ameriško poslanstvo, katoliška cerkev in De Gasperijska vladna krščansko-demokratska (klerikalna) stranka poudarja, da ameriška podpora preneha čim bi italijansko ljudstvo dovolilo, da se vlad polasti komunistična in Nennijeva socialistična stranka.

Italija je v proših dveh mesecih dobila iz Amerike 238,000 ton pšenice, 615,000 ton premoga in na to stotisoč doljarjev vrednosti drugega blaga in zdravil.

S temi pošiljtvami se bo nadaljevalo skozi vso zimo. Ameriški krog smatra, da so konzervativci v Italiji spet na koncu, niso pa se gotovi, kaj bo s Francijo.

Plačite po novo knjigo "Slovensko-ameriška kuharica" v Proletarjevo knjigarno. Cena \$5.00. Naročite si jo še danes.

\$100,000 in ELECTRICAL APPLIANCE AWARDS

In the FALL SALUTE TO ELECTRICAL LIVING CONTEST

150 ELECTRICAL APPLIANCE AWARDS

Easy to Enter... Nothing to buy

FINISH THIS STATEMENT IN 50 WORDS OR LESS:

I want to live electrically because.....

Obiščite trgovca, ki prodaja električne naprave in ki je član organizacije Electric Association, še danes! Poizvajte vse o tem velikem kontestu! Lahko dobite krasne električne aparate! Oglejte si električne aparate razstavljene pri vašem električnem trgovcu in vprašajte za podatke, nato pa povejte zakaj hočete živeti z električnimi napravami! Ničesar ni treba kupiti. Vaš trgovec (ime spodaj) vam bo dal zastonji knjižico Contest Guide in zadevno polo.

SOL ELLIS & SONS, Inc.

4606 W. Cermak Road

MEDEN ELECTRIC CO.

1804 W. Cermak Road

GOLDBLATT'S
All Stores

ELECTRIC

37 SOUTH WABASH

ASSOCIATION

CHICAGO 3, ILLINOIS

Serving the Electrical Industry in Northern Illinois

ELECTRIC ASSOCIATION

It's a Racket System

At a political public forum in Reading before the election some candidates were asked about rackets. What was meant was the illegal rackets—crap games, bookie joints, number writers, etc.—that are used to separate the gullible public from money that is then used, in part, to "grease" and corrupt public officials.

Of course the candidates hedged. They were too close to an election to hurt anybody's feelings. Even the Republican, who had been attacking rackets as a campaign issue, felt that it would be all right with him if beer clubs owned their own money machines instead of splitting the take with some big racketeers.

There was a Socialist there, too. What he said was that, while he is opposed to gambling, he thinks the legalized racket of gambling in the nation's food is a lot worse than operating money machines.

From a moral viewpoint we agree with the Socialist; we have often said the same thing ourselves. However, since public officials have to do with law as it is written, and since the law of the land permits commodity gambling, there is nothing much that can be done about the boys who have been forcing wheat prices to all-time highs.

Nevertheless, we are glad that the Socialist made his point, because in doing so he called attention to one of the fundamental evils of our economic and social life.

The fact is that we are tolerating a racket system. The majority vote for it and are annoyed by it only because they are unable to get in on the game. Even the respectable ladies and gentlemen who would never think of pulling the handle of a "one-arm bandit" think it is good Americanism to permit anybody who is able to do so to profit from the exploited labor of less clever and less powerful people.

We're sorry that those ladies and gentlemen don't see it our way. If they did, they'd agree that it is just as wrong to get something for nothing by one method as by another. And they'd be ready to listen to us when we urge them to inaugurate a socialized economy under which all the wealth that labor produces would be distributed upon the basis of service, with no rewards whatever for simple ownership.

If anybody accuses us with talking beside the point, we admit it. But that's because we are taking the moral side of the question—and because morals and the capitalist system never did mix.—Reading Labor Advocate.

Iranian Government in the Oil Mash

The Iranian Majlis has decided to reject the proposed Russian oil concession in Azerbaijan province and to refuse all further foreign participation in the development of oil resources. This action was hardly surprising after Premier Ghavam, who signed the tentative agreement with the Soviet government in 1946, asked for its nullification. Moscow will certainly feel that it has been double-crossed and is sure to protest bitterly, even if it does not immediately take other steps. However, the Soviet case is weakened by the undeniable fact that the concession agreement was signed under duress while the Red Army was occupying part of Iran and encouraging a separatist movement in Azerbaijan. In deciding on its present action, the Iranian government has undoubtedly been emboldened by American moral and material support. We have recently granted that country a \$25,000,000 arms loan, and our ambassador in Teheran pointedly declared, just before the oil debate started in the Majlis, that "the United States is firm in its conviction that any proposals made by one sovereign government to another should not be accompanied by threats." According to rumor, this public declaration has been backed up by still stronger private assurances to the Iranian government. The British government, on the other hand, is said to have advised Teheran to leave open a door for further negotiations with Moscow should the concession be turned down. This advice may not have been wholly disinterested, since the barring of Russia was likely to raise questions about the Anglo-Iranian Oil Company's profitable concession in the south. And the Majlis program, in fact, includes negotiations with Anglo-Iranian for larger royalty payments. Nevertheless, the British suggestion was wise. Iran cannot develop its oil without foreign capital and technical assistance. Moreover, if there really is oil in quantity in northern Iran, Russia is the only practicable market for it.—The Nation.

People Do It!

By HENRY JONES

Coroner's inquest into a fire in a crowded rooming house where six kids and four women were burned to death, shows the danger of back seat driving—the back seat driving by which the whole of society is run today.

This building used to house 25 white families; at the time of the fire it housed 98 Negro families, and rental has gone up 400 per cent. The owner was summoned and refused to testify; he was excused. The renting agent laughed and said: "I'm just an employee. I just rent." He testified that he did not realize he was putting people in rooms from which they could not escape in event of fire. The building inspector was questioned about a report last May describing the condition of the building as good. He did not know that the original flats had been subdivided by plasterboard walls shutting off exits to fire escapes and crowding almost four times as many people into the building as formerly.

Those who knew what a fire-trap it was were those who had nothing to say about it, the victims and potential victims. Those who had something to say about it were those who either did not know what the situation was, or whose interests were against correcting the menace. That's the way it is with our entire civilization.

If the housing problem was put into the hands of those who need housing, might it not expedite it a bit? If those who lived in fire-traps had the say-so about eliminating hazards, there would be fewer deaths from fire.

There's never any doubt about one's authority to accept the rent; but there is a lot of doubt about responsibilities for death attributable to landlords' negligence. When a railroad declares a dividend, the directors say: "Look boys at what we did!" But when the same railroad, running too long trains and too fast over poorly kept beds, meets with a bloody "accident," the directors don't say "We did it." They say: "That's something entirely outside of our line of duties."

When workers travel across oceans to kill other workers in a war, it is never one that the men who do the fighting schemed up and made.

If "civilization" is going to the dogs, it's racing there under the direction of back seat drivers. It's not safe to be puppets.

U.S. miners are breaking the miners strike in Chile as they broke the British strike of 1926. They don't want to—but they are back seat driven too.—From Industrial Worker.

Pocketbooks of Solons Hit by Inflated Prices

Members of Congress, especially those going about the country as members of investigating committees—are learning from painful experience that prices are out of hand.

Uncle Sam allows them \$5 a day for expenses while traveling. The solons say this does not come close to meeting their expenses. Some figure their outlay at \$20 a day.

PROLETAREC

THE MARCH OF LABOR

Army Officers Have Time for This

Army "Brass Hats" are working overtime on peacetime conscription, but they turn aside for something nearer their hearts—fancy uniforms for officers to wear on social and "state" occasions.

These uniforms will have "cocked hats, ornamental swords and gold lace." The exact design will be determined by high-ranking officers at solemn conferences.

What will army officers do with the "pink pants" uniforms they were required to buy during the war, in addition to their battle and "field service" uniforms? The pink pants and the coats that go with them did not help to win the war, used up scarce materials, and served only to distinguish officers from enlisted men.

What has happened to the promises the War Department made about a year ago, when the "officer caste" system was being criticized? The American people were then told that uniforms of officers and "men" would be the same in the future, except for "insignia of rank."

Are the enlisted men also to get "cock hats, ornamental swords and gold lace?" Not on your life!—Labor.

High Prices

What has become of the joint congressional committee that is supposed to be investigating the cause and cure of high prices?

More than a month ago the committee started out, amid considerable fanfare, to hold hearings in various cities.

The committee group headed by Senator Ralph E. Flanders (R. Vt.) captured a few newspaper headlines in New York City and other places, and at one time Senator Flanders was led to observe that he planned to get to the bottom of who is responsible for high prices. It was even intimated that before it was over he would name names.

Since then Flanders' group has been all but forgotten. It was last heard from in Richmond, Va., but the newspaper item we saw was tucked away in the inside pages and merely noted that the committee was as much at sea as ever.

We wonder if the present soft-pedaling tactics of the Committee isn't due chiefly to one thing: The Congressmen are beginning to learn that the blame for high prices comes pretty close home.

Capitalist Profit, Not Socialism, Is Destroying Homes

Rising Divorce Seen As One Result of Steadily Rising Prices

NEW YORK (FP) — The increased cost of living means not only less bread and meat on American tables, it reflects itself in a rising divorce trend, increased separation of families, lowered medical care and hits the average family on a hundred other fronts, a survey by the Family Service Assn. of America revealed here.

Reports from 114 of its member agencies in cities throughout the U. S. show that "inflation, like depression, seriously undermines the stability of home life," FSAA Dir. Frank J. Hertel declared.

(Note: It used to be fashionable to accuse Socialists of working to break up the home.—Ed.)

Of the 114 agencies included in the study, 84 per cent found the number of cases coming to them for assistance noticeably increased in the past few months. While lower income groups were most effected, more than half the agencies reported increased difficulties among families in higher economic levels.

More on Needy List

Thus 82 agencies reported increased requests from families whose income was above the public welfare limit, seeking help to meet their expenses. Some figure their outlay at \$20 a day.

IN THE WIND

FROM THE NATION

"OPEN THE MAIL," said the Wind. "Okay," said the Candle. "This is from Chicago: Gentlemen. Both the Candle and the Wind should flutter at the knowledge that pages from *The Nation* bearing stories of starvation in Europe, race riots in the United States, trouble in the United Nations, and other minor diversions, have been selected as an appropriately spotty background for a couple of show-windows of ties in the Store for Men of Marshall Field and Company here. The sales talk that goes with the ties and *The Nation* reads: 'Lines, lines, lines . . . crisp, clear-cut, and well-defined.'"

"THIS," SAID THE WIND, "is from Japan—from Hugh Deane. The censors here have prohibited publication of the second half of Edgar Snow's "Battle for Asia," and the publishers have melted down the plates. The first half was published some time ago. "Red Star Over China" also cannot be published; it has been held up seven months. Such parts of Snow's books as have been published have been instant best-sellers."

"AND MELVILLE CANE, of New York, has sent us the following chef d'oeuvre," replied the Candle, extraneously:

How much Hartley,

How much Taft

Figured in the final draft?

Fifty-fifty? Mostly? Partly?

Who worked smartly?

Taft or Hartley?

Who was helmsman of the craft?

Who was fore and who was aft?

"BRAVO!" CRIED THE WIND. "Do you think that it may be necessary to listen to cries of fascism in order to get rid of the termite Communists who use racial equality . . . to destroy the foundations of the Republic?"

"Not quite," answered the Candle. "Who does?"

"Bank Trends, a news-column release from Washington News Features, U. V. Wilcox, editor."

"Oh," said the Candle. "Well, I have heard of an easier way to avert 'communistic and socialistic trends.' Clive W. Haas of Big Timber, Montana, vice-president of the Rocky Mountain Telephone Association, says it can and must be done by expanding telephone facilities in rural areas."

"I'M SURE HE'S RIGHT," said the Wind. "Almost as right as Millard C. Faught of the Small Business Economic Foundation who wants everybody to know that as things stand, we as a nation have the last free-enterprise team on the field. It's ninth inning, bases loaded, and two out. If we fan out now, the whole Free Enterprise League gets disbanded for good. What a time to hit one over the fence!"

"HERE'S A FINAL NOTE of good cheer, and then let's get out of here," said the Wind. "Up in Halifax, Nova Scotia, Charles Stewart, chief steward of Lightship No. 5, was jailed for a day for 'wilful insubordination.' Steward Stewart attempted to force Captain Louis Duquet to accept ham and eggs for breakfast when the skipper ordered steak."

The foolish man seeks happiness to the distance; the wise grows it under his feet.—Oppenheim.

Make Your Home Safe

Home is where most folks—whether farmers or town dwellers—spend most of their time. Also it's where a large number of disabling accidents happen — more than on the highway, for instance;

and more than in the fields or barn. Why not make your home a safer place to live?

Swing into action to take these and other necessary safeguards: Have at least one strong handrail on the stairs; have steps in good repair; mop up spilled water and grease immediately; use a safe step-ladder instead of a chair for climbing; keep small rugs away from stairways; keep matches away from children; label poisonous medicines properly and keep them out of reach.

Until 1855 C. O. D. postage for United States letters was illegal. The pressure saucepan, a small edition of the pressure cooker, has achieved popularity because it cooks speedily.

The Way the System Works

Knowing that none of our readers are investment bankers, we hasten to explain that this editorial is written merely to show how the capitalist system works and how little the top-flight beneficiaries of the system care about "free enterprise."

It seems that the Department of Justice is about to bring suit against 17 of the nation's biggest banking firms under the anti-trust laws.

Drew Pearson, the columnist, calls attention to the matter and tells us that among those who are to be hauled into court are the firms of three former members of the Truman cabinet.

It appears that these "patriotic" gentlemen who, as high public servants, helped to make the rules under which the rest of us live, hogged the sale of stocks and bonds so effectively that their 17 firms handled 67.9 per cent of all the securities sold in the nation. There appear to be a total of 254 well recognized investment houses, but the other 237 sold slightly less than a third of the total business.

What do you care? Well, we think it is an interesting story if you will keep it in mind until the next time somebody tells you that everybody has an equal chance in this land of opportunity.

We also believe it will help to convince at least some of the rank and file of organized labor that they are playing a game they know nothing about when they seek to benefit themselves by electing friends and rejecting enemies.

Ever since the days when the late Franklin D. Roosevelt tied workers' hands with velvet-covered chains, union leaders have been partial to the Democrats. Now here are Democratic job-holders and policy-makers who think so little of the laws of the land that they face prosecution as law violators.

If a capitalist in high position can not be true to his country and to the principle of free and open competition, how can he be trusted by ordinary workers upon whose shoulders all capitalists ride?

We ask you. Think it over. Perhaps you'll get the right answer—which is that—

Not good men, but a different economy is what this country needs . . .

And that unless workers use their political power to end the profit system, big business interests will surely do everything they can to get the gelt.

Don't complain about the evil results of capitalism. Abolish it and inaugurate a Socialist economy instead.

SOMETHING ROTTEN IN BRITAIN

As a rooter for the success of socialization in war-torn and poverty-stricken Britain, we hung our head in sadness and shame this week when we read a newspaper description of the gown that will be worn by the Princess Elizabeth at her approaching wedding to a Greek who is important only by the standards of a class society that tolerates and condones parasitism.

Although, we are told, newspaper writers were sworn to silence and secrecy on the subject, enough has been learned to cause some clothing authorities to estimate that the wedding gown will cost all of \$5,000 and as many clothing coupons as are allowed a daughter of the working class in six years. While other statements lower the estimated cost to \$300, the principle remains.

Such a story would disgust us if it came from a nation that is under the absolute domination of an exploiting owning class. Coming as it does from Britain, where a labor majority sits in parliament, it makes us spiritually ill.

We would like some British laborite to tell us by what right this "royal" lady receives as much goods and services for a single garment as a useful English working woman gets in six long years. How can such a thing be justified by a party that advocates the end of parasitism.

We suspect, of course, that the British people as a whole are in favor of pampering this misnamed "nobility." But surely there should be one Socialist voice to say that even Elizabeth and her blue-blooded family should stop living in luxury upon the labor of others.

A Socialist society will permit of no exceptions to the rule that none but the aged and sick shall live without working. That rule must apply to those who take without making, whether their claim to tribute is based upon material wealth or hereditary privilege.

We strongly suspect that what we say here will not alter viewpoints and actions in Britain. But we are hopeful that it will start the thinking of a few Americans—and especially American Socialists—to a better understanding of what pioneer Socialists meant when they declared that, in a Socialist world, no person—not even a Windsor or a Rockefeller—will be able to consume without either producing or serving.

—Reading Labor Advocate

CHICAGO PSA GROUP HOLD SUNDAY SOCIAL

The Progressive Slovene Women of America, Circle No. 9 of Chicago, are all set for their very first social, and from what is being planned for this affair, you are assumed of having an enjoyable evening.

It's going to be a family style affair, with a full course supper being served from five o'clock unil? On the menu will be suchasty dishes as "krvave klobase, zeli je in struklje," as well as pastry delicacies.